

ธรรมชาติซึ่ง เป็นสื่อการศึกษาที่แท้จริงของมนุษย์ยังคงมีผลอยู่หรือ

.....ระพี สาคริก

ธรรมชาติ เป็นพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาจิตวิญญาณและความคิดมนุษย์ เพื่อมุ่งการพัฒนาความเป็นผู้รู้ เหตุผลที่แท้จริง และความมั่นคงอยู่บนพื้นฐานการปฏิบัติ ในสิ่งซึ่งคิดและ เชื่อว่า "ขอบคุณ เหตุและผล" ดังคำกล่าวที่มีการย้ำเสมอ ๆ ว่า "การพึ่งพาตนเอง เป็นพื้นฐานความมีคุณภาพที่แท้จริงของชีวิตมนุษย์แต่ละคน"

และในมุขกลับ เทคโนโลยีซึ่ง เป็นรูปวัตถุสำเร็จรูป ที่มนุษย์คิดประดิษฐ์ขึ้นมา ด้วยเจตนารมณ์พื้นฐาน เพื่อต้องการใช้สนองผลประโยชน์แก่มนุษย์เอง หากมีการล้มตัวอย่างปราศจากการรู้เท่าทัน ก็มีโอกาสที่ จะส่งผลทำลายภูมิปัญญา อันเป็นรากเหง้าของความมีคุณภาพที่แท้จริงของมนุษย์ได้เช่นกัน .

เข้าวันหนึ่ง เมื่อไม่นานมานี้ ในขณะที่ผู้เขียนเรื่องนี้มีเวลาว่างอยู่ จึงชวนภรรยาและหลานสาวอายุประมาณ 7 ขวบ ไปทำสังฆทาน โดยมีการจัดเตรียมเครื่องอสังขารไป 3 ชุด นั่งรถผ่านไปที่วัดสวนแก้ว หรือบางคนอาจเรียกว่า วัดพระตะกอม ซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้บ้าน มองผ่านเข้าไป พบว่ามีบรรยากาศของต้นไม้ที่ร่มรื่น จึงได้แวะ เข้าไปที่นั่น

ได้พบกับบรรยากาศจริงของบริเวณวัด ที่ร่มเย็นเป็นธรรมชาติด้วยพรรณไม้นานาชนิดอยู่ทั่วไป หลังจากได้ร่วมกันในพิธีการถวายสังฆทานแด่พระภิกษุสงฆ์เสร็จแล้ว เราก็เดินออกมาชื่นชมบรรยากาศที่ช่วยให้จิตใจสงบพอสมควร

และแล้วตัวฉันเอง สายตาเรา ก็มองไปพบกับภาพของ "แม่ไก่ที่บ้านตัวหนึ่งกำลังพาลูกเจี๊ยบที่เป็นบิวาารเดินหากินอยู่บนพื้นผิวดิน" ทำให้หลานสาวของผู้เขียน รู้สึกตื่นเต้นมาก จึงออกมาทักขอร้องให้เข้าไปดูใกล้ ๆ อีกสักช่วงหนึ่ง

เราได้เข้าไปเป็นเฝ้าดูใกล้ชิดอยู่บนลานพอสมควร ซึ่งในขณะนั้น ได้เห็นแม่ไก่กำลังใช้เท้าสองข้าง ผัดกันคุ้ยผิวดินอย่างไม่สนใจกับการเฝ้าดูจากสายตาของเรา และลูก ๆ ต่างก็รุมจ้องมองไปยังบริเวณเดียวกัน บ้างก็วิ่งเข้าไปจิกอาหารธรรมชาติที่ได้จากการคุ้ยเขี่ยจากเท้าแม่ บางครั้ง แม่ก็ใช้ปากตัวเองจิก แล้ววางลงให้ลูกกิน

ประเด็นเหล่านี้ ได้ทำให้ผู้เขียนหวนกลับมาคิดถึงคำกล่าวของมนุษย์บางคน ที่กล่าวว่า "มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ เพราะไม่แย่งอาหารกันกินเช่นสัตว์ทั้งหลาย" ทำให้รู้สึกว่ เราน่าจะต้องนำภาพที่ชัดแย้งกันอยู่ มาพิจารณาหาความจริง และมั่นคงไม่เป็นธรรม หากจะกล่าวหาสัตว์แต่เพียงฝ่ายเดียวทั้ง ๆ ที่ยังมีได้มีการทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้ง และรู้สึกว่ ถ้าสามารถเข้าใจเรื่องนี้ได้ ย่อมจะเป็นผลดีแก่จิตใจและปัญญาเราเอง

ในอีกด้านหนึ่ง หลานสาวผู้เขียน ที่กำลังเฝ้ามองอยู่ด้วยความสนใจเช่นกัน ปรากฏก็ปรารภขึ้นมาว่า "เชื้อไหม้คะ หลานเคยเห็นแม่ไก่กับลูกไก่อยู่ด้วยกัน ก็แต่เพียงภาพพวกที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเรียนเท่านั้น ฟังจะมาได้พบกับของจริงในวันนี้"

และผู้เขียนเรื่องนี้เอง ก็น่าจะสารภาพด้วยว่า ตนเองก็แทบจะหลงเชื่อคำกล่าวที่นิยมกล่าวกันว่า มนุษย์ เป็นชีวิตที่พิเศษกว่าสัตว์ เพราะไม่แย่งกันกิน เช่นสัตว์

เมื่อนำเอาคำปรารภจากหลานมาผนวกกันเข้ากับความรู้ลึกของตนเองแล้ว ทำให้ต้องทวนกลับไปทบทวน ชีวิตตนเองอีกครั้งหนึ่ง เมื่อสมัยที่ยังมีอายุได้เพียง 5-6 ขวบ ในบริเวณใต้ถุนบ้านไม้ที่พักอาศัยซึ่งค่อนข้างแคบ และมีผิวพื้นเป็นดิน มีตะกร้าเก่า ๆ ที่คนนำไปแขวนไว้ แล้วแม่ก็ก้มขึ้นไปที่ทำรังและออกไข่ จากนั้นมาอีกช่วงหนึ่ง กล้วยเวลาที่เหมาะสมควรแก่หนกของธรรมชาติ มันก็หุบไข่และลงไปนอนกไข่ จากความร้อนของอุณหภูมิภายในหน้าอกที่เพิ่มขึ้น ในที่สุด เมื่อถึงกำหนดที่ธรรมชาติได้มีไว้อย่างเหมาะสม ไข่ก็ถูกฟักออกมาเป็นตัวลูกไก่ แล้วแม่ก็พาลูกออกเดินหากินไปตามสุ่มทุมพุ่มไม้

ขณะที่มีเสียงนกเสียงเหยี่ยวปรากฏขึ้นในอากาศ แม่ก็จะส่งเสียง ลึญจวน หรือใครจะเรียกว่า "ภาษาพูด" ซึ่งอยู่บนฐานชีวิตและธรรมชาติของเขาเอง ซึ่งกลุ่มเขาสามารถเข้าใจได้อย่างอิสระและคล่องตัว ลูก ๆ ก็จะกรูกันเข้าไปอยู่ภายใต้การปกป้องของไก่แม่

ซึ่งภาพเช่นนี้ หากได้มีโอกาสสัมผัสยาวนาน ๆ ไป จะค่อย ๆ ปรากฏเป็นภาพสัญจรชีวิต ให้สามารถเข้าใจได้ถึงหลักธรรมชาติที่แท้จริงซึ่งถือคุณคุณในการสืบทอดให้แก่ชีวิตและ ธรรมชาติของมนุษย์และสรรพสิ่งทั้งหลายมา โดยตลอด

แม้ภาพของความเป็นแม่เป็นลูกกันด้วยจิตวิญญาณที่แท้จริง ที่ไม่ อัจฉริยะไปสู่ "การรู้สึกซึ่ง" ได้โดยผ่านสื่อที่เป็นเพียง "ภาพเขียน ภาพถ่าย หรือคำพูดจากปากครูในโรงเรียน" หรือสื่อวัตถุในรูปแบบอื่นใด อันเป็นสื่อในระบอบชีวิตที่สมมุติขึ้นมา จำเป็นต้องสัมผัสสัมผัสสิ่งที่มีจิตวิญญาณ หรือมีชีวิตชีวาจริง ๆ

ความคิดแนวหนึ่งซึ่งผู้เขียนเอง เคยเชื่อว่า มนุษย์นั้นเป็นสัตว์ประเสริฐ เพราะไม่แย่งกันกิน เช่นสัตว์ทั้งหลาย และยังสามารถพูดกันด้วยภาษาที่ก่อกำเนิดให้เกิดการเข้าใจกันได้ด้วยนั้น มาถึงบัดนี้ มันทำให้มองเห็นภาพของสิ่งที่อยู่ในระดับลึกกว่าว่า สัตว์ก็เป็นสิ่งมีชีวิตและมีจิตใจ ดังจะพบว่ามีกรออยู่รวมกันได้

แสดงว่ามีการรู้ซึ่งกันและกันด้วยภาษาหนึ่งซึ่งมีรูป ลักษณะไม่เหมือนภาษามนุษย์ ถ้ามนุษย์ควนแสดงออกด้วยสันดานของการเห็นแก่ตัว กำหนดสัตว์ว่า เป็นชีวิตที่ "ไร้ภาษา" ขาดการให้ความสำคัญ การไร้คุณค่าย่อมตกอยู่กับมนุษย์นั่นเอง

หากพิจารณาดู "ชีวิตนก" ที่ทำรังอยู่ตามธรรมชาติ แล้วออกไข่ รวมทั้งมีการฟักไข่ตามฤดูกาลที่เหมาะสมกับภาวะการเจริญวัยของลูก เมื่อลูกเกิดมาแต่ยังไม่บินได้ แมื่อกุดสำหรับเห็นจ เห็นยบินไปหาอาหารมาป้อนให้ ครั้นเมื่อปีกกล้า หางแข็งพอสมควร ลูกก็บินจากไป เสมือนไม่คู่คำคู่ที่ ส่วนแม่ก็บินออกแสวงหาอาหารเลี้ยงชีพตนเองต่อไปโดยไม่คำนึงถึงลูก

เมื่อทวนกลับมาดูคนเรา บางคนเลี้ยงลูกอย่างที่เราจะเอาหลักการที่พบกับเกณฑ์มาตรวจสอบได้ว่า ไม่อาจหันหลังให้ลูกได้เมื่อถึงเวลาอันควร ดังคำกล่าวที่ว่า "เลี้ยงลูกไม่ให้รู้จักโตเป็นผู้ใหญ่ที่แท้จริง" แม้จะได้ชมเห็นภาพของ "ลูกที่ไม่ยอมบินไปจากอกแม่" เราควรฝากความรับผิดชอบไว้ที่แม่หรือลูก นี่คือการถามที่น่าจะหาคำ

ตอบตัวเอง

กลไกชีวิตและชุมชนมนุษย์ที่ปรากฏผลผิดปกติวิสัยไปจากหลักธรรมชาตินี้เอง หากหวนมองไปสู่อดีต และดูที่มาของชีวิตผู้ใหญ่ จะพบกับภาวะการถูกรอบงำไว้ด้วยอิทธิพลของภู่วัตถุ และอิทธิพลดังกล่าว ก็ส่งพลังผ่านระบบชีวิตเข้าทำลายกลไกธรรมชาติที่แท้จริง ทำให้ระบบที่อยู่ภายในกระบวนการอยู่ร่วมกันของคนถูกทำลายและสิ้นทอผลไปสู่ความรู้สึกลึกลับที่ มองลึคว่าอย่างถูกบนฐานของการเห็นแก่ตัวของมนุษย์เอง

ทุกวันนี้ นอกจากจะไม่มีภาพของจริงปรากฏให้เห็นได้ทั่ว ๆ ไปภายในระบบและบรรยากาศการจัดการศึกษาซึ่งมีมนุษย์ด้วยกันเอง เป็นผู้จัดแล้ว แต่ก็ยอมเป็นธรรมชาติที่โคพบ่ว่า "เมื่อไม่มีของจริง ก็ยอมมีของปลอมปลอมเข้ามาทดแทน" ในเมื่อทุกสิ่ง มีจิตมนุษย์เป็นเหตุ และจิตมนุษย์เป็นสิ่งมีเงื่อนไขปรากฏอยู่แทนความว่างเสมอ แม้ในส่วนของการจัดการศึกษาที่มนุษย์พยายามกล่าวว่า มีการจัดการอย่างมุ่งที่ระบบนอกรูปแบบเป็นทางการ เนื่องจากไม่ว่าจะนอกหรือใน ก็มีการจัดการโดยมนุษย์นั่นเอง

ในระ เเกินของไก่ ซึ่งมีชีวิตแม่ไก่กับลูกไก่สัมพันธ์กันอยู่บนพื้นฐานธรรมชาติ หากมีการแสวงหาต่อไปอีกอย่างปราศจากการสังหรณ์ใจ ยังมีโอกาสนำไปสู่ การปลุกฝังจิตใจให้มองชีวิตอย่างผูกพันไว้กับ เครื่องมือกลคือเครื่องฟักไข่ ดังความจริงพื้นฐานที่ชี้ไว้ชัดเจนว่าวัตถุซึ่งมีการกำหนดไว้ด้วยรูปแบบเป็นเงื่อนไขนั้น มีแต่การมุ่งภาวะไปสู่การทำลายตัวเอง ชีวิตคนผู้ยึดถือ จึงถูกมันกำหนดให้หายนะไป ด้วยโดยปริยาย

จิตวิญญาณธรรมชาติซึ่งปรากฏการ เปลี่ยนแปลงอยู่บนพื้นฐานที่แท้จริง และเป็นพลังพัฒนาความมีคุณค่าจริงของมนุษย์ หากปรากฏภาพดังได้กล่าวมาแล้ว ย่อมถือได้ว่า ถูกระเหวชีวิตด้วยภาวะแวดล้อมของสังคมในปัจจุบัน ก็เพราะผู้ใหญ่ในยุคนี้ สะท้อนภาพของการถูกระเหวไปแล้วด้วยจิตวิญญาณการศึกษาที่ควรมีอยู่บนฐานจริง และถูกแทนที่ด้วยภู่วัตถุ ทำให้ความคิดที่ควรอยู่บนพื้นฐานธรรมชาติต้องสูญสิ้นไป

การจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงไม่สามารถส่งผลให้คนผู้รับบริการ ฐ้อย่างเข้าถึงสิ่งซึ่งเป็นเหตุเป็นผลที่แท้จริง หรือที่เรียกกันว่า "เป็นผู้รู้จริง"บนฐานภูมิปัญญาของแต่ละคนได้ แต่มีการไขว่เขวไปสู่ทิศทางที่เพิ่มพูนพลัง "ยึดถือ"อยู่กับค่านที่เป็นรูปแบบ โดยที่หลงเข้าใจว่า คือการพัฒนาไปสู่ "ความเป็นผู้รู้จริง"